

τοῦ ἐν τοῖς ἐσχάτοις χρόνοις ἐπελθόντος δυνατοῦ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεώς του, ὡς μηδέποτε, καὶ ἐν ταῖς θλιβερωτάταις τῆς δουλείας του ἡμέραις, λησμονήσαντος τὴν εὐκλεῖα καταγωγὴν του, καὶ μηδέποτε ὡσαύτως ἀμελήσαντος νὰ ἐμπνέηται ἀπὸ τῶν προγονικῶν παραδειγμάτων.

Ἡ ἡμέρα τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης ἐθεωρήθη παρὰ πολλῶν ὡς ἀρχὴ τῆς πολιτικῆς ἐκλείψεως τῶν Ἑλλήνων· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἐντελῶς ἀληθές· ἡ ἡμέρα αὕτη μετεβίβασεν ἀπλῶς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος, ἣν πρότερον μετήλθον ἐκ περιτροπῆς Σπαρτιᾶται, Ἀθηναῖοι καὶ Θηβαῖοι, εἰς ἄλλαν ἑλληνικὴν φυλὴν, εἰς τοὺς Μακεδόνας· καθ' ὑπαγόρευσιν δὲ μόνον τῶν τότε περιστάσεων καὶ σχέσεων ἠναγκάσθησαν οὗτοι νὰ ἐγκαταστήσωσι φρουρὰς ἰδίας εἰς τινὰς τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, ἐν ᾧ ἄλλως εἰς ὅλας ἐπέτρεψαν νὰ πολιτεύωνται ὡς καὶ πρότερον. Οὐδεὶς δὲ ἀγνοεῖ ὅτι καὶ ὁ Φίλιππος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ἐσεμνύοντο ἐπὶ τῇ ἑλληνικῇ καταγωγῇ των· καὶ ὅτι ὁ δεῦτερος μάλιστα ἐπιχειρήσας τὴν μεγάλην ἐκείνην ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατείαν ἀνεδέχθη νὰ ἐκδικήσῃ ὡς Ἑλλήν ὕβρεις, ἃς ἡ Ἑλλάς αὕτη ἐκεῖθεν πρότερον ὑπέστη. Διὰ τίνος δὲ ἄλλου ἢ δι' αὐτοῦ τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα, ὡς ἀπὸ σκοπῆς ὑψηλῆς πურσευθῆν, μετεδόθη εἰς τὰ πέρατα τοῦ ἀρχαίου κόσμου; καὶ διὰ τίνων ἢ δι' αὐτοῦ καὶ τῶν διαδόχων του Μακεδόνων ἐπεκράτησεν ἐν Ἀσίᾳ ἡ θεία ἑλληνικὴ γλῶσσα, τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς διαδόσεως τοῦ μετέπειτα θριαμβεύσαντος σωτηρίου θρησκευματος τοῦ χριστιανισμοῦ;

Ἡ Ῥώμη διὰ τῆς ἐπιτηδείας πολιτικῆς τῆς ἐκτιμῶσα δεόντως τὰς σχέσεις τῆς Μακεδονίας καὶ Ἑλλάδος πρὸς ἀλλήλας ἐθεώρησεν ἐπάναγκες ν' ἀνατρέψῃ προηγουμένως